

NÂNG CAO CHẤT LƯỢNG RÈN LUYỆN ĐẠO ĐỨC CÁCH MẠNG CỦA HỌC VIÊN ĐÀO TẠO SAU ĐẠI HỌC Ở HỌC VIỆN CHÍNH TRỊ HIỆN NAY

Nguyễn Văn Quy

Thượng tá, Thạc sĩ, Phòng Sau đại học, Học viện Chính trị

Tóm tắt: Đạo đức cách mạng là một trong những yêu cầu cao đối với mỗi người chiến sĩ cách mạng, gắn liền với yêu cầu xây dựng quân đội cách mạng, kỷ luật, tinh nhuệ và hiện đại. Việc rèn luyện đạo đức cách mạng được tiến hành ngay từ quá trình đào tạo tại nhà trường Quân sự. Do đó, nâng cao chất lượng đào tạo đạo đức cách mạng cho học viên nói chung và học viên cao học tại Học viện Chính trị nói riêng là một nhiệm vụ trọng tâm thường xuyên.

Từ khóa: Đạo đức, cách mạng, đào tạo, học viên, cao học, Học viện Chính trị.

IMPROVING THE QUALITY OF REVOLUTIONARY MORAL TRAINING FOR POSTGRADUATE TRAINEES AT THE POLITICAL ACADEMY TODAY

Abstract: Revolutionary ethics is one of the high requirements for each revolutionary soldier, associated with the requirement to build a revolutionary, disciplined, elite, and modern army. Training in revolutionary ethics is carried out right from the training process at the Military school. Therefore, improving the quality of training in revolutionary ethics of students in general, and postgraduate students at the Political Academy is a regular key task.

Keywords: Ethics, revolution, training, students, postgraduate, Political Academy.

Nhận bài: 30.12.2025

Phản biện: 20.01.2026

Duyệt đăng: 25.01.2026

I. ĐẶT VẤN ĐỀ

Học viện Chính trị là trung tâm đào tạo, bồi dưỡng cán bộ chính trị, đào tạo giảng viên và đào tạo cán bộ có trình độ sau đại học, nghiên cứu khoa học xã hội và nhân văn của quân đội và quốc gia, góp phần đào tạo nguồn nhân lực chất lượng cao, đáp ứng yêu cầu xây dựng và bảo vệ Tổ quốc trong tình hình mới. Rèn luyện đạo đức cách mạng của học viên sau đại học là nội dung, biện pháp căn bản, quan trọng trực tiếp nâng cao trình độ nhận thức, hình thành và phát triển những chuẩn mực đạo đức cách mạng của cán bộ cán bộ đảng viên, nhà giáo và cán bộ nghiên cứu khoa học trong quân đội. Yêu cầu xây dựng Học viện vững mạnh toàn diện, “Mẫu mực, tiêu biểu” đã và đang đặt ra yêu cầu ngày cao hơn về chất lượng rèn luyện đạo đức cách mạng cho mọi cán bộ, giảng viên, học viên, nhân viên, chiến sĩ. Trước tình hình đó, việc đẩy mạnh rèn luyện đạo đức cách mạng cho học viên sau đại học ở Học viện Chính trị hiện nay là vấn đề cấp thiết.

II. NỘI DUNG NGHIÊN CỨU

2.1. Tính tất yếu rèn luyện đạo đức cách mạng của học viên đào tạo sau đại học ở Học viện Chính trị

Thứ nhất, xuất phát từ vai trò của rèn luyện đạo đức cách mạng đối với học viên đào tạo sau đại học ở Học viện Chính trị.

Rèn luyện đạo đức cách mạng trực tiếp góp phần giúp cho học viên đào tạo sau đại học ở Học viện Chính trị có ý thức, thái độ, động cơ học tập,

rèn luyện đúng đắn, đạt kết quả cao. Đạo đức cách mạng chính là yếu tố điều chỉnh suy nghĩ, hành vi của mỗi người phù hợp với mục tiêu, lí tưởng của Đảng; phù hợp với yêu cầu của xã hội mới. Bởi vì, nếu có đạo đức cách mạng, học viên đào tạo sau đại học sẽ có ý thức, thái độ, động cơ học tập, rèn luyện đúng đắn. Rèn luyện đạo đức cách mạng tạo ra ý chí, nghị lực vượt qua mọi khó khăn, gian khổ kiên trì học tập, rèn luyện, tích cực tham gia các hoạt động xây dựng đơn vị, xây dựng Học viện vững mạnh. Đồng thời, rèn đạo đức cách mạng là điều kiện quan trọng để học viên đào tạo sau đại học chủ động ngăn ngừa sự tác động của suy thoái đạo đức, sự tác động của những tiêu cực ngoài xã hội.

Thứ hai, xuất phát từ mục tiêu, yêu cầu đào tạo học viên đào tạo sau đại học ở Học viện Chính trị hiện nay.

Học viên đào tạo sau đại học ở Học viện Chính trị là những cán bộ chính trị được đào tạo, bồi dưỡng theo mô hình, mục tiêu, yêu cầu đã xác định; tốt nghiệp ra trường có trình độ sau đại học và được công nhận học vị, cấp bằng thạc sĩ, tiến sĩ. Mục tiêu đào tạo sau đại học là: Đào tạo cán bộ khoa học xã hội và nhân văn có bản lĩnh chính trị vững vàng, tuyệt đối trung thành với Tổ quốc, với Đảng, Nhà nước và Nhân dân; có phẩm chất đạo đức tốt; có trình độ cao, chuyên sâu về lý thuyết và thực hành... Rèn luyện đạo đức cách mạng là một trong những nội dung trọng tâm để xây dựng, bồi đắp bản lĩnh chính trị, phẩm chất đạo đức của

người quân nhân cách mạng. Đó cũng là sự cụ thể hóa chủ trương của Đảng: “Nghiên cứu, bổ sung, hoàn thiện các chuẩn mực đạo đức cách mạng phù hợp với điều kiện mới và truyền thống văn hóa tốt đẹp của dân tộc để làm cơ sở cho cán bộ, đảng viên tự giác tu dưỡng, rèn luyện, tự điều chỉnh hành vi ứng xử trong công việc hằng ngày” [1].

Thứ ba, xuất phát từ thực trạng rèn luyện đạo đức cách mạng của học viên đào tạo sau đại học ở Học viện Chính trị hiện nay.

Những năm qua, công tác rèn luyện đạo đức cách mạng của học viên đào tạo sau đại học luôn là điểm sáng góp phần khẳng định vị thế, uy tín của Học viện Chính trị. Nhận thức, trách nhiệm của chủ thể đối với việc rèn luyện đạo đức cách mạng của học viên đào tạo sau đại học ngày càng được nâng lên. Nội dung rèn luyện đạo đức cách mạng của học viên đào tạo sau đại học có tính toàn diện, tập trung, tăng cường xây dựng niềm tin vào Đảng, vào chế độ XHCN; giáo dục, quán triệt chủ nghĩa Mác - Lênin, tư tưởng Hồ Chí Minh, đường lối, quan điểm của Đảng, pháp luật của Nhà nước, truyền thống dân tộc, truyền thống của cách mạng và truyền thống quân đội, truyền thống của Học viện; những chuẩn mực đạo đức cách mạng của học viên đào tạo sau đại học; điều lệnh, kỷ luật của quân đội, quy định của Học viện. Hình thức, phương pháp rèn luyện đạo đức cách mạng của học viên đào tạo sau đại học khá phong phú, đa dạng: tổ chức học tập, quán triệt các nghị quyết, chỉ thị, hướng dẫn của cấp trên, giáo dục chính trị theo chương trình; sinh hoạt các tổ chức, thực hiện tốt quy chế dân chủ, tổ chức đối thoại giữa cán bộ quản lý với học viên đào tạo sau đại học trong ngày sinh hoạt chính trị văn hóa tinh thần.

2.2. Nội dung rèn luyện đạo đức cách mạng của học viên đào tạo sau đại học ở Học viện Chính trị hiện nay

Đạo đức cách mạng của học viên đào tạo sau đại học ở Học viện Chính trị là biểu hiện cụ thể đạo đức cách mạng của cán bộ trong quân đội. Đó là hệ thống những phẩm chất đạo đức phản ánh đời sống, hoạt động, mối quan hệ, chức năng nhiệm vụ của cán bộ chính trị, được thể hiện ở ý thức, tình cảm và hành vi đạo đức của họ. Rèn luyện đạo đức cách mạng của học viên đào tạo sau đại học ở Học viện Chính trị hiện nay là tổng thể nội dung, cách thức, biện pháp của các tổ chức, các lực lượng tác động vào nhận thức, tư tưởng, tình cảm, ý thức và hành vi của học viên đào tạo sau đại học, kết hợp với quá trình tự học tập, tự

tu dưỡng bên bờ hàng ngày của từng học viên đào tạo sau đại học nhằm nâng cao đạo đức cách mạng đáp ứng được mục tiêu, yêu cầu đào tạo của Học viện Chính trị. Nội dung rèn luyện đạo đức cách mạng của học viên đào tạo sau đại học ở Học viện Chính trị tập trung vào:

Một là, những vấn đề cơ bản, cốt lõi của chủ nghĩa Mác - Lênin, tư tưởng Hồ Chí Minh và quan điểm, đường lối, chủ trương, chính sách của Đảng, pháp luật của Nhà nước, mục tiêu, lý tưởng chiến đấu, chức năng, nhiệm vụ của quân đội để nâng cao giác ngộ chính trị, rèn luyện đạo đức cách mạng, tạo ra động lực mạnh mẽ, thúc đẩy học viên đào tạo sau đại học ở Học viện Chính trị suy nghĩ và hành động vì mục tiêu, lý tưởng của Đảng, của quân đội, sẵn sàng vượt qua khó khăn, thử thách, hoàn thành tốt mục tiêu, yêu cầu đào tạo.

Hai là, rèn luyện, bồi đắp những giá trị đạo đức truyền thống tốt đẹp của dân tộc, truyền thống cách mạng, truyền thống quân đội anh hùng, ra sức học tập, rèn luyện theo tư tưởng, đạo đức, phong cách Hồ Chí Minh, những chuẩn mực đạo đức người cán bộ, đảng viên trong quân đội và đạo đức người cán bộ chính trị, của giảng viên khoa học xã hội nhân văn quân sự, giá trị đạo đức mới của con người Việt Nam xã hội chủ nghĩa.

Ba là, rèn luyện về hành vi đạo đức, lối sống tốt đẹp của người quân nhân cách mạng, người học viên đào tạo sau đại học ở Học viện Chính trị.

Bốn là, rèn luyện những chuẩn mực đạo đức cách mạng theo tư tưởng, đạo đức, phong cách Hồ Chí Minh, làm cho tư tưởng, đạo đức, phong cách của Người thật sự trở thành nền tảng tinh thần vững chắc, cội nguồn sức mạnh thúc đẩy học viên đào tạo sau đại học không ngừng nỗ lực phấn đấu vươn lên đáp ứng yêu cầu, nhiệm vụ. Qua đó, xây dựng tinh thần yêu nước, niềm tự hào với truyền thống dân tộc, Quân đội và Học viện; khơi dậy, củng cố lòng nhân ái, biết sống có nhân nghĩa của mỗi học viên đào tạo sau đại học.

Năm là, giáo dục, bồi dưỡng, rèn luyện về pháp luật của Nhà nước, điều lệnh, điều lệ, kỷ luật của quân đội và các quy định của Học viện.

2.3. Một số giải pháp nâng cao chất lượng rèn luyện đạo đức cách mạng của học viên đào tạo sau đại học ở Học viện Chính trị hiện nay

Sinh thời, Chủ tịch Hồ Chí Minh từng căn dặn: “đạo đức cách mạng không phải trên trời sa xuống. Nó do đấu tranh, rèn luyện bền bỉ hàng ngày mà phát triển và củng cố. Cũng như ngọc càng mài càng sáng, vàng càng luyện càng trong” [2]. Đạo

đức cách mạng phải do quá trình rèn luyện trong thực tiễn hoạt động của mỗi người. Đặc biệt, trong bối cảnh xây dựng Quân đội cách mạng, chính quy, tinh nhuệ, hiện đại; rèn luyện đạo đức cách mạng phải theo những chuẩn mực cao hơn, hướng đến xây dựng con người hiện đại. Để thực hiện điều đó đòi hỏi thực hiện tổng thể các giải pháp:

Thứ nhất, tạo chuyển biến mạnh mẽ về nhận thức, trách nhiệm của các tổ chức, các lực lượng trong Học viện đối với tăng cường rèn luyện đạo đức cách mạng của học viên đào tạo sau đại học.

Đây là giải pháp cơ bản, xuyên suốt và có ý nghĩa quyết định đến nâng cao chất lượng, hiệu quả công tác giáo dục, rèn luyện đạo đức cách mạng của học viên đào tạo sau đại học ở Học viện Chính trị. Cần tập trung quán triệt sâu sắc Nghị quyết Trung ương; Nghị quyết 86-NQ/QUTW của Quân ủy Trung ương về công tác giáo dục, đào tạo trong thời kỳ mới; Nghị quyết số 769-NQ/QUTW “Về xây dựng đội ngũ cán bộ quân đội giai đoạn 2013 - 2020 và những năm tiếp theo”, Nghị quyết Đại hội đại biểu Đảng bộ Quân đội lần thứ XII... Từ đó, sẽ tạo sự chuyển biến về nhận thức, tinh thần trách nhiệm cho cấp ủy, tổ chức đảng, chính ủy, chính trị viên, giảng viên và cán bộ quản lý học viên đào tạo sau đại học xác định đúng đắn những chủ trương, giải pháp lãnh đạo, tổ chức thực hiện có hiệu quả hoạt động giáo dục, rèn luyện đạo đức cách mạng của học viên đào tạo sau đại học ở Học viện.

Thứ hai, cụ thể hoá nội dung, vận dụng linh hoạt, sáng tạo các hình thức, phương pháp tăng cường rèn luyện đạo đức cách mạng của học viên đào tạo sau đại học.

Đây là giải pháp trung tâm, là yêu cầu khách quan, khâu quan trọng, trực tiếp quyết định đến chất lượng, hiệu quả giáo dục, rèn luyện đạo đức cách mạng của học viên. Do vậy, cần tập trung vào: (1) Giáo dục chủ nghĩa Mác-Lênin, tư tưởng Hồ Chí Minh, đường lối, quan điểm của Đảng, tình hình nhiệm vụ cách mạng, nhiệm vụ quân đội và nhiệm vụ của Học viện trong tình hình mới. (2) Giáo dục những giá trị đạo đức truyền thống của dân tộc, của Đảng và tấm gương đạo đức trong sáng của Chủ tịch Hồ Chí Minh. (3) Giáo dục bản chất, truyền thống “Bộ đội cụ Hồ”. (4) Giáo dục phẩm chất đạo đức nghề nghiệp quân sự, về chức trách, nhiệm vụ của người học viên đào tạo sau đại học. Quá trình đó cần vận dụng linh hoạt, sáng tạo các hình thức để nâng cao chất lượng giáo dục, rèn luyện đạo đức cách mạng của học viên

đào tạo sau đại học ở Học viện Chính trị. Đồng thời, vận dụng tổng hợp các phương pháp để nâng cao chất lượng giáo dục, rèn luyện đạo đức cách mạng của học viên đào tạo sau đại học ở Học viện Chính trị

Thứ ba, phát huy tính tích cực, chủ động của học viên đào tạo sau đại học trong tự rèn luyện đạo đức cách mạng.

Đây là giải pháp quan trọng, góp phần nâng cao chất lượng công tác giáo dục, rèn luyện đạo đức cách mạng cho học viên. Cần xây dựng động cơ, trách nhiệm đúng đắn cho từng học viên trong tự giáo dục, tự rèn luyện về đạo đức cách mạng. Chú trọng xác định nội dung, phương pháp tự giáo dục, tự rèn luyện phù hợp. Nội dung tự giáo dục, tự rèn luyện của học viên ở Học viện Chính trị phải hướng vào mục đích nhằm củng cố, nâng cao nhận thức chính trị, phẩm chất cần thiết của người sĩ quan quân đội trong thời kỳ mới, nâng cao phẩm chất đạo đức, lối sống theo tinh thần xây dựng và chỉnh đốn Đảng hiện nay... trong đó đặc biệt chú trọng những nội dung tự giáo dục, tự rèn luyện, tự nghiên cứu về chủ nghĩa Mác - Lênin, tư tưởng Hồ Chí Minh, quan điểm, đường lối chính trị, quân sự của Đảng, nhiệm vụ, chức năng của quân đội và chức trách nhiệm vụ của học viên, người sĩ quan quân đội.

Thứ tư, phát huy sức mạnh tổng hợp của các tổ chức, các lực lượng gắn với xây dựng môi trường văn hóa trong sạch, lành mạnh nhằm nâng cao chất lượng giáo dục, rèn luyện đạo đức cách mạng của học viên đào tạo sau đại học ở Học viện Chính trị hiện nay.

Đây là một giải pháp quan trọng, mang lại kết quả toàn diện trong giáo dục, rèn luyện đạo đức cách mạng của học viên đào tạo sau đại học ở Học viện Chính trị hiện nay. Do vậy, cần phát huy vai trò của cấp ủy, tổ chức đảng, cán bộ chủ trì; cấp ủy chính quyền và nhân dân địa phương trong nâng cao chất lượng giáo dục, rèn luyện đạo đức cách mạng của học viên đào tạo sau đại học. Cần đặc biệt phát huy vai trò của cơ quan chính trị và đội ngũ cán bộ chính trị, vai trò của đội ngũ giảng viên và các tổ chức quần chúng, hội đồng quân nhân. Xây dựng môi trường văn hóa cần chú trọng: xây dựng môi trường chính trị - tư tưởng ở các lớp, hệ vững mạnh; xây dựng và phát triển hệ thống các giá trị đạo đức tốt đẹp; xây dựng tập thể quân nhân vững mạnh về mọi mặt; quan tâm tổ chức tốt đời sống vật chất - tinh thần ở đơn vị và đội ngũ cán bộ ở hệ quản lý học viên.

III. KẾT LUẬN

Rèn luyện đạo đức cách mạng của học viên đào tạo sau đại học ở Học viện Chính trị là tổng thể các chủ trương, biện pháp của các chủ thể, các lực lượng nhằm củng cố, phát triển, hoàn thiện các phẩm chất đạo đức cách mạng giúp cho học viên đào tạo sau đại học, hoàn thành

tốt chức trách, nhiệm vụ được giao. Đồng thời, đây là trách nhiệm của mọi tổ chức, mọi lực lượng, trước hết là Đảng ủy, Ban Giám đốc, cấp ủy, tổ chức đảng, chính ủy, chính trị viên, đội ngũ giảng viên và cán bộ chủ trì hệ quản lý học viên đào tạo sau đại học ở Học viện Chính trị.

TÀI LIỆU THAM KHẢO

Đảng Cộng sản Việt Nam, *Văn kiện Đại hội đại biểu toàn quốc lần thứ XIII*, tập 1, Nxb Chính trị quốc gia, Hà Nội, 2021, tr.237.

Hồ Chí Minh toàn tập, tập 6, “Nói về công tác huấn luyện và học tập” (1950), Nxb Chính trị quốc gia, Hà Nội, 2011, tr.612.